

hold til Landkommunallovens § 50, var steget til det og det. Det betød ydermere, at det fik Udseende af, at det i Virkeligheden var Sogneraadene, som paalagde Kommunernes Beboere dette ekstra Beløb, selv om man havde sin gode Samvittighed i Behold og kunde henvisse til, at saaledes var det ikke. Naar man kender lidt til Folkestemningen ude omkring, ved man, hvilke Udslag den kan give sig ved saadanne Lejligheder. Jeg skulde tro, at Sognekommunerne i al Almindelighed har ønsket en anden Fremgangsmaade. Men saa er der Amtskommunerne. Ved Amtsraadsforeningens Delegeretmøde i Sommer den 1. Juli drøftede man ret indgaaende dette Spørgsmaal. Der var, som den højtærede Indenrigsminister oplyste om Sognekommunerne, meget divergerende Anskuelser, og netop ved denne Lejlighed fremkom den Udtalelse, som den højtærede Indenrigsminister gengav, at hvis man skulde ændre Beskatningsreglerne for Amtskommunerne, maatte man samtidig kræve Ændring i Valgretten til Amtsraadene. Men efter at man havde diskuteret dette Spørgsmaal ret indgaaende for og imod, sluttede man med at tage Sagen til Efterretning. Det vil altsaa sige, at man indenfor selve Amtsraadene ikke har villet tage Stilling til dette Spørgsmaal. Men har diskuteret det og behandlet det i al Almindelighed, men taget Stilling til det har man ikke.

Det er nærmest Motiveringen for det foreliggende Lovforslag, at man skulde lette Landejendommene; men det er jo ikke Landejendommene alene, der bærer disse Byrder, det er samtlige faste Ejendomme. Det er ligegyldigt, hvor lille et Grundareal en Mand ejer, saa bliver han efter Loven beskattet til Amtskommunen. Hvis man vil gaa faa Aar tilbage i Tiden, vil man se — den ærede Forslagsstiller har jo udtrykt det saaledes, at det var Landejendommene, altsaa for at bruge det gamle Udtryk: Hartkornet, der skulde lattes —, at der gennem Aarene er sket store Lettelser i Byrderne i de Amtskommuner, der har benyttet Landkommunallovens § 50. I den Amtsraads-kreds, i hvis Amtsraad jeg har den Ære at sidde, har vi sidste Aar lignet 400 000 Kr. — jeg skylder Sandheden at tilføje: imod min Stemme. Men der er altsaa sket Lettelser. Naturligvis: Lettelser og Lettelser,

det er, som man tager det, da der samtidig er sket Forhøjelser, men havde man ikke faaet de 400 000 Kr., vilde Skatten paa fast Ejendom have været større. Yderligere har der i tidligere Aar hvilet ret store Pligtarbejder paa de faste Ejendomme, men disse er jo nu i al Almindelighed afløst. Endelig er der dette, som jeg ikke synes, man kan se bort fra — jeg ved, det er omstridt, og det vil maaske ogsaa om lidt blive omstridt fra denne Plads —, at i samme Grad, som man letter Byrden paa fast Ejendom, i samme Grad vil disse Ejendomme utvivlsomt stige i Pris, og det Spørgsmaal bliver saa tilbage for Ejendomsbesidderne: Hvad er du personlig bedst tjent med, enten at betale en Prioritetsrente til Samfundet eller at faa denne Samfundsprioritet lettet og saa betale Prioritetsrente til Kapitalen? For det slipper vi jo alligevel ikke udenom, at enhver Lettelse, som en fast Ejendom faar, uvilkaarlig bundfælder sig i en højere Salgspris, en højere Ejendomspris, og vedkommende Køber kommer da til at betale det samme og maaske mere, men blot til en anden Mand. Dette Spørgsmaal kan man ikke helt lade ude af Betragtning i denne Forbindelse.

Som jeg allerede har nævnt, er Bagtanken jo imidlertid den, at Byrden skulde lattes. Men hvor meget? Hvor meget vil den Ændring, der sker, hvis dette Lovforslag vedtages, kunne lette? Man taler altid om de store Skatter. Jeg har et Eksempel fra en mindre Landejendom hjemme paa min Egn — jeg maa maaske tilføje, at det er en af de Ejendomme, som er købt til den alldyrreste Pris. Vedkommende har i Kommune-, Amts- og Statsskatter sidste Aar betalt 5½ pCt. af Bruttoindtægten; men Renterne, ene og alene Renterne, andrager til Trods for, at der er udbetalt den ene Trediedel af Købesummen, 27 pCt. af Bruttoindtægten. Det siger da sig selv, at Lovforslag som dette vil betyde uendelig lidt for denne Skatteyder. Han faar ingen som helst Lettelse i sin Rente, som andrager de 27 pCt. — det kan naturligvis variere fra Aar til Aar med Bruttoindtægten, men Forholdet vil altid blive det samme. Nu kunde man sige: Ja, men det er en urimelig lille Skatteprocent. Man beskylder jo dog ofte Socialdemokraterne for, at der hvor de regerer, er der altid de største Skatteprocenter. I denne Landkommune har der været et